

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

РИБАЧОК С.М., ДУДА О.І., ПЯТНИЧКА Т.В.

***«АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
ГЛОСАРІЙ»***

**з курсу «Теорія і практика перекладу економічного
тексту» для студентів
освітньої програми: «Бізнес-комунікації та переклад»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 - «ФІЛОЛОГІЯ»**

ТЕРНОПІЛЬ– 2023

УДК 811.111'374.26:33

ББК Ш143.21–434

Англо-український економічний глосарій з курсу «Теорія і практика перекладу економічного тексту» освітньо-професійної програми «Бізнес-комунікації та переклад» спеціальності 035 «Філологія»: Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2023. 65с.

Укладачі:

Світлана РИБАЧОК – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Олександра ДУДА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Тетяна П'ЯТНИЧКА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти:

Ольга ДАЦКІВ – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Лілія ШТОХМАН – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Затверджено рішенням кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій (протокол № 7 від 25 січня 2023 р.)

Відповідальний за випуск:

Людмила КРАЙНЯК – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Словник охоплює різні аспекти економічної галузі. Поряд із загальноекономічною термінологією в ньому представлені терміни фінансово-економічної та біржової сфер, ринку цінних паперів, маркетингу, менеджменту, оподаткування, обліку та інших галузей, пов'язаних з економікою.

Реєстр термінів укладено на основі сучасної англійської та американської спеціальної літератури, електронних ресурсів, лексикографічних видань. Словник призначений для студентів економічних спеціальностей, магістрів, аспірантів.

ПЕРЕДМОВА

Навчання фаху передбачає навчання і мови фаху: вивчення науки може бути цілком включено до вивчення мови науки, оскільки опанування мови науки передбачає не просто засвоєння її формальної структури, але й усвідомлення її відношення до позначуваних об'єктів, а також людей, які використовують цю мову. Відтак, не можна якісно й ефективно опанувати фахову мову без систематичної роботи з відповідними лексикографічними ресурсами, включно з навчальними двомовними фаховими словниками.

Навчальні дво- та багатомовні фахові словники мають паралельну назву-термінологічні мінімуми: до їх реєстру вводяться терміноодиниці, які мають високу ступінь уживаності у фахових текстах, є цінними для цієї галузі знань та важливими для опанування фундаментальних навчальних дисциплін. Таким чином, термінологічний мінімум окреслює обсяги мовного матеріалу для навчання, визначає зміст фахового навчання мовними/мовленнєвими засобами, необхідними для формування активного та потенційного словника фахівця певної галузі.

Епістемічні потреби сучасного інформаційного суспільства вимагають нових шляхів і способів репрезентації нової наукової інформації. Кожен термінологічний словник є продуктом епохи, феноменом і джерелом національної науки. Його зміст у багато в чому залежить від конкретних історичних умов, відповідних галузей науки, стану теоретичної лінгвістики, від текстових матеріалів, якими користуються лексикографи. Навчальні словники як словники малих форм швидше реагують на зміни в мові, суспільствах, що імпульсує їх швидку появу.

Сучасна методика викладання іноземних мов особливу увагу приділяє когнітивно-дискурсивній інтерпретації фахового тексту та лексичного й термінологічного ладу. Даний навчальний англо-український економічний словник пропонує інтегрований підхід до засвоєння термінологічного мінімуму економічних знань та англійської мови. Автор використовує дидактичні технології, спрямовані на паралельну ефективність практичного використання економічних та лінгвістичних знань.

A

abandonment - відмова, абандон

absolute advantage - абсолютна перевага

AC (average cost) - середні витрати виробництва компанії

account- 1) рахунок (банківський, поточний); 2) банківський внесок; 3) звіт.

accelerated depreciation - пришвидшена амортизація

ассепт- акцепт - письмова згода на оплату платіжної вимоги;

acceptance report - акт про приймання товару

account- 1) рахунок (банківський, поточний); 2) банківський внесок; 3) звіт.

accountant(also *book-keeper*) - бухгалтер

accountant profit - бухгалтерський прибуток - економічний

показник, дорівнює загальному доходу фірми за мінусом явних витрат

accounting(compare *book-keeping*) - бухгалтерський облік

accumulation - накопичення (грошей або інших активів)

ассге- нарощувати (відсотки).

activity- 1) ділова активність - пришвидшення темпів розвитку підприємницької діяльності; 2) діяльність.

actual employment - фактична зайнятість

actual investment - фактичні інвестиції - реальний обсяг інвестицій приватних фірм

AD (aggregate demand) - сукупний попит - загальний обсяг товарів та послуг, які бажають придбати споживачі країни при кожному з можливих рівнів цін

advance- 1) аванс - попередня оплата за ще не відвантажені товари чи невиконані послуги;

advanced freight - додатковий внесок - оперативні економічні зміни.

advantage- 1) перевага; 2) прибуток (also *profit, gain, benefit, return, increment*) - мета підприємницької діяльності, позитивна різниця між результатом та витратами; 3) вигода; 4) користь; 5) зиск.

advertise- рекламувати

AFC (average fixed cost) - середні постійні витрати - всі постійні витрати, що витрачає підприємство на виробництво одиниці продукції

affidavit- аффідавіт - юридично завірений документ щодо приналежності (власності) цінного паперу, гарантія права

after-sale service – післяпродажне/гарантійне обслуговування

agent- 1) агент; 2) представник (торговий); 3) посередник

aggregate demand (ad) - сукупний попит - загальний обсяг товарів та послуг, які бажають придбати споживачі

aggregate supply (as) - сукупна пропозиція - загальний обсяг

продукції, який згодні виробити та поставити на ринок виробники при кожному з можливих рівнів цін; всі товари та послуги, що пропонуються agrarian- аграрний, земельний.

agreement(also *contract*) - угода, домовленість.

allowance- кошти на утримання, допомога.

AR (average revenue) - середня виручка (дохід) - загальний розмір виручки від продажу, поділений на кількість реалізованих товарів

AS (aggregate supply) - сукупна пропозиція - загальний обсяг продукції, який згодні виробити та поставити на ринок виробники

assets- 1) активи - власність у вигляді рухомого і нерухомого майна виробничого та побутового призначення і грошової готівки

ATC (average total cost) - середні валові витрати - загальний обсяг витрат фірми (змінні та постійні), поділений на обсяг виробництва, тобто сума змінних та постійних витрат

audit- аудит - система знань, методів та технологій щодо перевірки облікової звітності.

auditor- аудитор - незалежна особа, що здійснює перевірку фінансово-господарського стану фірми; ревізор.

average cost (AC) - середні витрати - витрати виробництва в середньому по фірмі та галузі

average fixed cost (AFC) - середні постійні витрати - всі постійні витрати, що несе підприємство на виробництво одиниці продукції

average revenue (AR) - середня виручка (дохід)

average total cost (ATC) - середні валові витрати - загальний обсяг витрат фірми (змінні та постійні)

average variable cost (AVC) - середні змінні витрати, розраховуються як загальний обсяг змінних витрат, поділений на обсяг виготовлених товарів

В

Backlog of orders - невиконані замовлення - передумова погіршення

репутації господарського суб'єкта.

Bailer - депонент - особа, що здійснює депозитний внесок або здає майно на зберігання

Balance of payments - платіжний баланс - система зведених показників, що відображає загальну суму платежів отриманих суб'єктами країни та обсяг платежів здійснених національними резидентами.

Balance sheet - баланс - зведений документ надходжень та витрат.

Bank - 1) банк - кредитна організація, що є головним суб'єктом

фінансового ринку та грошово-кредитної системи.

Banking - банківська діяльність, банківська справа (як наука) - сфера

суспільно-економічних відносин, що має відношення до банківської сфери,

включає до себе управління залученим капіталом, аналіз ризиків, надання кредитів та інших послуг. Вважається найскладнішим елементом практичної економічної діяльності.

Bank rate - облікова ставка - ставка, під яку банк надає кредити, залежить від розміру облікової ставки Центрального банку

Bankers bank - „банк банків” - кредитна установа, що зберігає внески депозитних інститутів та надає їм позики.

Bankruptcy - банкрутство.

Bargain - 1) торговельна угода, домовленість; 2) торгуватись.

Barrier to entry - „бар'єри до вступу” - перепони, дії, умови та фактори на шляху входження нового підприємства до галузі.

Barter - бартерна торгівля - натуральний обмін товарами та послугами без використання грошей

Bear the cost - витрачати, нести витрати

Benefit - 1) прибуток 2) користь; 2) зиск; 3) благо; 4) перевага; 5) пільга
6) бенефіс.

Bid - пропонування ціни, торг

Bilateral monopoly - двостороння монополія - ринок, на якому єдиному продавцю-монополісту протистоїть єдиний покупець-монопсоніст.

Bill - 1) вексель - кредитний цінний папір, який зобов'язує

векселедавця сплатити векселетримачу певну суму у визначений термін

2) рахунок, 3) банкнота.

Bill of exchange- переводний вексель - цінний папір, який зобов'язує

векселедавця сплатити вказану суму грошей у певний термін не

векселетримачу, а третій особі.

Bill of lading (B/L) - коносамент - транспортна накладна, найпоширеніший

спосіб оформлення проміжних торговельних операцій.

Bill of sale - заставна, купча.

Bill of sight - вексель на пред'явника, може бути пред'явлений досплати лише

однією особою, на яку він виписаний.

Bills discounting - облік векселів операції банків з викупу векселів у

їхніх власників за зниженою ціною (дисконтом).

BNE (Balance of National Economy) - баланс народного господарства

Bond - цінний папір з фіксованим доходом (як правило, облігація).

Bonded goods - товари, що перебувають на митному складі, і за які

не сплачено мито

Bonus - (від лат. - *добрий, хороший*), 1) премія - додаткова грошова

відзнака робітників за відмінно виконану роботу; 2) додатковий

безкоштовний товар, спосіб заохочення до придбання основного товару,

або до збільшення кількості одиниць купівлі

; 3) знижка; 4) пільга

Book-keeper (also *Accountant*) - бухгалтер.

Book-keeping (also *Accounting*) - бухгалтерія (як вид практичної діяльності).

Bootlegger - бутлегер - торговець контрабандою або „піратською” продукцією

Borrow - позичати (гроші), брати в тимчасове користування на умовах повернення та взаємовигідності (протилежне - давати в борг - *Lend*).

Brain drain - „виток умів” - еміграція з країни висококваліфікованих робітників унаслідок незадовільних соціально-економічних або інших умов життя.

Broker - брокер, маклер - суб'єкт біржових торгів, який, на відміну від дилера, діє від свого імені

Brokerage - куртаж, брокеридж, посередництво - оплата послугбіржових посередників.

Budget - 1) бюджет - зведений фінансовий документ країни, щовідображає джерела витрат та надходжень коштів у власність держави танапрямки їх розподілу та використання; 2) сумка.

Business - 1) підприємство, ділова одиниця; 2) бізнес, справа;

3) підприємницька діяльність - організаційно-господарські дії, спрямовані на задоволення суспільних потреб та отримання прибутку.

Business-cycle - економічний цикл або цикл ділової активності - зміни економічної активності, виражені в різних обсягах виробництва протягом певного періоду

Business-plan - бізнес-план - короткий виклад цілей і шляхів діяльності фірми, обґрунтування доцільності капіталовкладень для залучення інвесторів та кредиторів.

C

Calculate - розраховувати (прибуток, рентабельність).

Cancel - скасовувати (замовлення), анулювати (контракт).

Capital - 1) капітал - засоби виробництва та грошові кошти, що беруть участь у виробничому процесі; капітал є результатом інвестицій та здатен приносити прибуток; 2) столиця; 3) головний.

Capital consumption allowances (also *Depreciation*) – амортизаційні відрахування на відновлення основного капіталу в процесі виробництва

валового національного продукту.

Capital outflow - вивіз капіталу - сума витрат юридичних та фізичних осіб однієї країни для придбання активів та цінних паперів іншої

країни

Capitalization - капіталізація - перетворення прибутку на капітал, від його рівня залежать майбутні обсяги виробництва та прибутковості

Cash - готівкові гроші - монети та банкноти (раніше – золото, срібло).

Cash dispenser (synonym *ATM (automated teller machine), cash machine*) - банкомат - автоматичний пристрій для видачі готівки за пластиковими картками.

Cash on delivery (C. O. D.) - післяплата - сплата після отримання товару, елемент кредитної системи, інструмент пришвидшення товарного обігу

Cash settlement (payment) - готівковий розрахунок (платіж) - платіж монетами чи банкнотами, без посередництва банку та за межами державного обліку

Cashier - касир - відповідальна особа, що здійснює видачу готівкових грошей.

Change - 1) здача, дрібні гроші - різниця між сумою, поданою продавцеві покупцем і ціною придбаного товару; 2) зміна; 3) пересадка (транспортна).

Charge - 1) ціна (also *Price*) - грошовий вираз вартості товару;

2) призначати ціну (compare *Quote*); 3) піклування, відповідальність;

Charity - благодійність - майже обов'язкова складова сучасного великого підприємництва, один зі способів уникнення оподаткування.

Chattels (also *Moveable assets, Movables*) - рухомість, рухоме майно - майже всі активи, крім землі, будівель житлового та виробничого призначення, а також складних виробничих конструкцій і агрегатів.

Cheap - дешевий - той, що підлягає реалізації за низьку ціну.

Checking account - поточний рахунок - на ньому розміщують внески до запиту комерційного банку або іншої кредитної установи.

Cheque - чек - документ, що дає дозвіл на отримання певної суми з поточного рахунку.

CIF (cost, insurance, freight) - СІФ (вартість, страхування, фрахт) - умова поставки в міжнародних торгових операціях, за якою виробник повинен застрахувати товар, зафрахтувати судно, завантажити товар, доставити його в порт призначення та передати імпортерам разом зі страховим свідоцтвом

Circular flow of income - колообіг доходів, ресурсів і товарів між основними суб'єктами ринкових відносин

Circulating capital (compare *Floating capital, Current assets, Working capital*) - оборотний капітал - обігові фонди, засоби виробництва, що

повністю використовуються протягом одного виробничого циклу, їх вартість входить до собівартості продукції.

Clearing - „кліринг” - будь-яка угода, внаслідок якої здійснюється взаємозалік платіжних вимог.

Clearing settlement (payment) - безготівковий розрахунок (платіж) - здійснюється шляхом банківського переказу без використання монет або банкнот

Closing bid - остаточна (досл. - „та, що закриває”) ціна на торгах, аукціоні чи в процесі переговорів

C. O. D. (Cash on delivery) - післяплата, накладний платіж - сплата після отримання товару, елемент кредитної системи, інструмент пришвидшення товарного обігу

Coin - монета, разом із банкнотами - готівкова грошова одиниця; зливки грошового металу певної ваги, форми, проби та номіналу узаконеного державою, як засіб обігу

Commerce (compare *Trade*) - торгівля, комерція - взаємовигідний обмін товарів та послуг на гроші, еволюційований

Commercials - 1) „комершлз” - короткі рекламні пісні для радіо;
2) угоди.

Commodities - економічні (господарські) товари

Company (Co) - компанія, фірма, агенція - суб'єкт фінансово-господарської діяльності.

Competition - конкуренція (досл. змагання) - наявність на ринку великої кількості незалежних один від одного продавців, найхарактерніша ознака ринкової економіки.

Competitive - конкурентоспроможний - здатний існувати в умовах конкуренції.

Competitiveness - конкурентоспроможність.

Competitor - конкурент - суб'єкт конкурентного ринку.

Complaint period - претензійний період - протягом нього приймаються претензії за договором чи вимогами. Його тривалість має дуже велике значення у випадку банкрутства фірми чи банку

Complementary goods - взаємодоповнюючі (комплементарні) товари, тобто такі, для яких існує зворотня залежність між ціною одного та попитом на інший.

Concession - концесія - надання в експлуатацію іноземному інвесторові на певний період об'єктів державної власності

Consignment - партія товарів.

Consignment note - транспортна накладна.

Consortium - консорціум - тимчасове статутне об'єднання

промислового та банківського капіталу для досягнення спільної мети.

Constructive business undertaking - конструктивне підприємництво - організаційно-господарська діяльність, спрямована на задоволення суспільних потреб та отримання прибутку

Consume - споживати - витратити гроші на придбання товарів чи послуг

Consumer - споживач - фізична чи юридична особа

Consumer goods - споживчі товари або товари широкого вжитку - наприклад: їжа та одяг.

Cost - 1) витрати; 2) ціна (also *Price, Charge*); 3) коштувати.

Cost, insurance, freight (CIF) - СІФ (вартість, страхування, фрахт) - умова поставки в міжнародних торгових операціях, за якою виробник повинен застрахувати товар, зафрахтувати судно, завантажити товар, доставити його в порт призначення та передати імпортерам разом зі страховим свідоцтвом

Cost of sales - витрати обігу - витрати, пов'язані з реалізацією товарів; у нормальній економіці та за умов ефективного ведення господарювання, є значно меншими за витрати виробництва

Costs - витрати на виробництво

Counterfeiting - 1) підробка (compare - *Fake*) - використовується як

для особистого збагачення, так і для підриву авторитету конкурента;

2) „контрафакція” - незаконне використання фірмових позначок.

Cover note - тимчасове свідоцтво про страхування

Craft - 1) ремесло, спеціальність

Credit - 1) кредит - тимчасова передача вільних грошових або

матеріальних засобів одними суб'єктами підприємницької діяльності

іншим на умовах повернення, забезпечення (гарантії) і платності; 2) кредит

Credit card - кредитна картка - спосіб безготівкового розрахунку за

товари і послуги, зняття з рахунку готівки та отримання позики від банка-

емітента картки.

Credit system - кредитна система - сукупність різноманітних кредитно-

фінансових установ, що працюють на ринку позичкових капіталів і

здійснюють акумуляцію та мобілізацію грошового капіталу.

Currency - валюта - грошова одиниця певної країни

Current - 1) поточний (рахунок); 2) потік (грошовий); 3) електричний струм.

Current assets (synonym *Circulating capital*, *Working capital*) - (досл.

поточні кошти) оборотний капітал.

Customer - покупець, замовник, клієнт.

Customs (custom-house) - митниця - державна установа, яка здійснює контроль

за міжнародною міграцією громадян та рухом продукції

виробництва за кордон та всередину країни.

Customs duty (synonym *tariff*) - мито - обов'язковий податок на товари, що перетинають кордон території країни

D

Deal - 1) угода; 2) сосна.

Dealer - 1) торговець; 2) дилер - суб'єкт біржових торгів, що здійснює операції від імені певної компанії а не від свого; 3) торговий представник.

Dear - 1) коштовний – той, що підлягає реалізації за високу ціну; 2) дорогий, милий.

Debenture - письмове грошове зобов'язання.

Debit - дебіт - запис у системі бухгалтерського обліку, який свідчить про зменшення в обсязі активів

Debt - борг - наявність невиконаних зобов'язань

Deflation - дефляція - зниження загального рівня цін у порівнянні з минулим періодом.

Defray - сплачувати.

Deliver - 1) постачати; 2) звільняти, позбавляти; 3) робити; 4) промовляти.

Delivery - поставка.

Delivery order - розпорядження щодо поставки чи видачі товару зі складу (документ).

Demand (D) - 1) попит - платоспроможне бажання покупців придбати певні обсяги; 2) вимога, вимагати; 3) потреба.

Demand deposit - внесок до запиту - безстрокове вкладання певної кількості грошових коштів на поточний рахунок комерційного банку, які банк повинен повернути за першою вимогою (запитом) вкладника

Deposit - 1) банківський внесок, депозит; 2) вкладати гроші, надавати позику певній кредитній установі з метою отримання прибутку у вигляді відсотка через певний період.

Depository - депозитарій - юридична особа, що приймає депозитні внески, діє на ринку цінних паперів і надає послуги щодо зберігання, обліку та передання прав на цінні папери

Depreciation (also *Capital consumption allowances*) - амортизаційні відрахування.

Discount - знижка, дисконт - спосіб заохочення споживача до придбання більшої кількості одиниць продукції, елемент цінової політики підприємства, інструмент цінової конкуренції.

Discount rate - облікова ставка - відсоток, під який Центральний банк надає позики комерційним банкам та іншим депозитним установам, є ставкою від якої залежить розмір ставки відсотка комерційного банку.

Discretionary fiscal policy - дискреційна фіскальна політика

Diseconomies of scale - негативний ефект масштабу виробництва - фактори, що в довгостроковому періоді збільшують середні витрати в процесі збільшення обсягів виробництва

Disinflation - дезінфляція - скорочення темпів інфляції, можливо й до її повного зупинення

Disposable income (DI) - післяподатковий дохід - особистий дохід після сплати податків, елемент системи національних рахунків

Dissolution of a company - розпуск, закриття компанії.

Diversification - диверсифікація - один зі способів запобігання та мінімізації ризику.

Dividend - дивіденд - прибуток, який отримують власники акцій, залежить від типу акцій та рівня прибутковості акціонерного товариства

Draft - 1) тратта, переказний вексель, що використовується в міжнародних операціях; 2) проект; 3) розробляти проект; 4) планувати.

Dues - 1) внесок; 2) збір.

Dumping - демпінг, імпорт товарів за ціною, нижчою за їх

собівартість, один з методів ведення економічної війни;

Duty - 1) податок, збір - головний інструмент фіскальної політики

(compare *Tax, Levy*); 2) борг, зобов'язання.

Duty-free - звільнений від сплати мита чи іншого податку

E

Earnings (also *Salary, Wages, Fee, Royalty*) - заробіток, заробітна плата

Economic - економічний, економний, ощадливий.

Economic benefit - економічний ефект - різниця між витратами та прибутком від впровадження певного заходу

Economics - економікс - загальноекономічна наука про раціональне використання обмежених ресурсів для максимального задоволення необмежених та постійно зростаючих потреб суспільства

Economy - 1) економіка - в сучасних умовах існує в трьох значеннях:

народне господарство певної країни, групи країн або всього світу;

сукупність економічних відносин між людьми у сфері виробництва,

розподілу, обміну і споживання продукції, утворюючих певну економічну

систему; економічна наука, що вивчає народне господарство; 2) економія,

ощадливість

Effect - 1) результат; 2) ефект; 3) вплив.

Effective - ефективний, здійснюючий вплив.

Effectiveness - ефективність

Efficiency - 1) ефективність; 2) дієвість; 3) коефіцієнт корисної дії (ККД).

Elaborate - ретельно розроблений, завершений.

Embargo - заборона, ембарго - припинення (як правило, з політичних причин) будь-яких економічних операцій з певною країною, ігнорування її потреб та вимог.

Emission - емісія - випуск в обіг певного обсягу грошової маси (не плутати з процесом фізичного друкування грошей!), або цінних паперів

Employ - 1) застосовувати; 2) наймати на службу.

Employee - службовець.

Employer - роботодавець.

Employment - 1) служба, робота; 2) зайнятість

Engage (also *Hire*) - наймати, запрошувати на роботу.

Engineering - 1) інжиніринг - сукупність процесів з розробки нових проектів;
2) техніка.

Entrepreneurial ability - підприємницькі здібності до організації бізнесу - спроможність поєднувати усі інші фактори виробництва (землю, працю, капітал, інформацію тощо) та в процесі їх ефективного використання отримувати прибуток.

Enterprise – підприємство

Equity capital - капітал у вигляді акцій

Equivalent - еквівалент, відповідність

Establish - організовувати, засновувати.

Estate - активи у вигляді нерухомого майна - земля, будівлі тощо

Estimate - 1) оцінювати; 2) кошторис; 3) прогноз

Exchange - 1) обмінювати (валюту); 2) біржа, ринок, місце проведення торгів

Exchange rate - обмінний (валютний) курс - вимірювання грошової одиниці певної країни в грошах інших країн.

Exchange rate determinant - детермінанта валютного курсу

Excise tax - акцизний збір - непрямий податок, пов'язаний з придбанням конкретного товару, що сплачується покупцем

Expectations - очікування - уява підприємств та фізичних осіб щодо майбутніх змін в економіці, вагомий фактор, що впливає на економічну поведінку, фундамент „теорії раціональних очікувань”.

Expected rate of net profit - очікувана норма чистого прибутку - прогнозований рівень майбутньої прибутковості компанії.

Expenses - витрати виробництва - вартість спожитих ресурсів у процесі перетворення їх на товарну продукцію

Expensive - дорогий - той, що має високу ціну

Explicit costs - явні витрати - витрати фірми на придбання

необхідних ресурсів у постачальника з-зовні, використовуються при розрахунку бухгалтерського прибутку

Export - експорт - продаж товарів за кордон

Extend credit - надавати кредит

External debt - зовнішній борг

F

Face value - номінальна вартість - те, що зазначено на монеті (5, 10 коп. тощо).

Facilities - засоби обслуговування - елементи інфраструктури

Factor incomes - факторні доходи - доходи власників факторів виробництва.

Factoring - факторинг - операції з викупленими борговимирахунками, один із сучасних способів підтримки малого та середньобізнесу.

FC (fixed cost) - постійні витрати, поточні витрати підприємства, розмір яких не залежить від зміни обсягів виробництва та розмірів збуту, наприклад: заробітна плата керівництва, комунальні платежі

Feasibility study - техніко-економічне обґрунтування проекту.

Feature - риса, властивість.

Fee - 1) винагорода, гонорар (compare *Salary, Wages, Earnings*);

2) внесок.

Fictitious capital - фіктивний капітал - цінні папери, що приносять дохід

Final goods - кінцева продукція - товари, призначені для кінцевого споживання, а не для їх подальшої переробки.

Finance - 1) фінансувати; 2) фінанси (підприємства, домогосподарства).

Finances - фінанси - система грошових відносин, за допомогою яких здійснюються розподіл і перерозподіл суспільного продукту та національного доходу і створюються грошові доходи, фонди та резерви.

Financial leverage - лівередж - фінансування інвестицій за рахунок позик

Financial support - фінансова підтримка.

Financial year - фінансовий рік - рік банківської звітності, становить 360 днів.

Fine - штраф

Firm - фірма, компанія, підприємство - зареєстрований суб'єкт підприємницької діяльності (юридична особа).

Fiscal policy - фіскальна (фінансово-бюджетна) політика держави

Fixed capital - основний капітал – основні фонди. Засоби виробництва, що не зношуються протягом одного виробничого циклу – будівлі, верстати тощо. Їхні витрати не входять до собівартості, а відображаються у вигляді амортизаційних відрахувань

Fixed cost (FC) - постійні витрати - поточні витрати підприємства, розмір яких не залежить від зміни обсягів виробництва та розмірів збуту, наприклад: заробітна плата керівництва, комунальні платежі тощо

Fixed exchange rate - фіксований валютний курс - встановлюється та контролюється державою

Fixed resource - постійний ресурс - будь-який ресурс, що використовує фірма, і розмір якого вона не спроможна змінити, існує тільки в короткостроковому періоді. В довгостроковому періоді всі ресурси є змінними

Floating (flexible) exchange rate - „плаваючий” (гнучкий) валютний курс - який вільно змінюється в залежності від попиту і пропозиції на міжнародному валютному ринку, у визначення якого не втручається держава

Floating capital (also *Circulating capital*, *Current assets*) - оборотний капітал.

Freight - 1) вантаж; 2) внесок

Fund - фонд - 1) певний обсяг накопичених грошових коштів, призначених для цільового використання; 2) організація, установа з акумуляції та цільового використання коштів.

Futures - „ф’ючерси” - біржові угоди щодо купівлі-продажу фінансових інструментів (цінних паперів) або товарів чітко обумовленого типу

G

Gain - 1) прибуток (also *Advantage, Profit, Benefit, Return, Increment*);

2) виграш; 3) збільшення; 4) отримання; 5) досягати; 6) зростання

Gap of assortment - нестача асортименту

GDP (Gross Domestic Product) - ВВП, валовий внутрішній продукт

GNP (Gross National Product) - ВНП, валовий національний

продукт - один з головних макроекономічних показників, сукупна ринкова вартість усіх вироблених товарів та послуг кінцевого споживання протягом одного року за допомогою факторів виробництва, що належать резидентам країни

Goods available for sale - товари, наявні для продажу.

Gross Domestic Product (GDP) - ВВП, валовий внутрішній продукт - загальна ринкова вартість усіх кінцевих товарів та послуг, вироблених

всередині країни за рік.

Gross income - валовий дохід - виражений у грошовій формі

сумарний річний дохід підприємства (фірми), отриманий в результаті виробництва і реалізації товарів та/або послуг

Gross National Product (GNP) - ВВП, валовий національний продукт

Haggle - торгуватись - впливати на рівень ціни шляхом аргументованої дискусії.

Handicraft - ремесло - певний обсяг набутих навичок, досвіду та освіти отриманих в певній галузі, що спроможний приносити прибуток.

Hawker - вуличний торговець - реалізує продукцію низької якості.

Hazard (compare *Risk*) - ризик - невід'ємна частина підприємницької й торгової діяльності

Hedging - хеджування - укладання термінових угод на продаж товарів або іноземної валюти із зазначенням фіксованих цін на товари чи валюту з метою уникнення цінового ризику.

Heritage (compare *Legacy*) - спадок - кошти та майнові активи

Hire (compare *Engage*) - наймати на роботу

Holding company - холдингова компанія - контролює діяльність інших компаній за допомогою їхніх акцій, якими вона володіє. Інколи холдингами називають компанії, контрольні пакети акцій яких належать

одній або групі осіб

Home banking - „хоум бенкінг” - банківське обслуговування клієнтів вдома за допомогою телефона, а пізніше – телевізора та комп’ютера (перевірка рахунку, перерахування коштів, надання кредиту тощо).

Household - домогосподарство

Hyperinflation - гіперінфляція - зростання загального рівня цін більше 100% на рік, явище, що руйнує економічну систему; викликається розладом системи грошового обігу

Hypothecation - іпотека - кредитна застава у вигляді землі,

Нерухомості

I

Import - імпорт - витрати окремих осіб, фірм та уряду певної країни на придбання товарів та послуг, вироблених за кордоном

Income - 1) дохід - загальна сума отриманих грошей внаслідок виконаних робіт або угод, дохід отриманий власником ресурсів або посередником; 2) виторг (*compare Revenue*) - сума собівартості та прибутку

Income inequality - нерівність доходів - нерівний розподіл сукупного доходу між особами та сім’ями, що проживають в країні

Increment (also *Advantage, Benefit, Profit, Gain, Return*) - прибуток.

Indemnify - відшкодувати збитки.

Independent goods - незалежні товари - між цінами та попитом на які не існує взаємозалежності: коли ціна або попит на один товар змінюється, ринкові показники іншого залишаються незмінними

Inflation - інфляція - знецінення грошей у вигляді підвищення загального рівня цін.

Insolvent - неплатоспроможний, банкрут

Insurance – страхування

Interest income - дохід у вигляді відсотка - його отримує той, хто забезпечує економіку грошовим капіталом

Interest rate - ставка відсотка - ціна користування грошима, дохід, що отримується за надання грошей у кредит.

Intermediation – посередництво

Investment - інвестиції, капіталовкладення - витрати на виробництво або для накопичення засобів виробництва та збільшення матеріальних запасів; вкладання в людський капітал.

Investor - інвестор - особа, що здійснює інвестування з метою отримання прибутку, один з головних суб'єктів економічної діяльності.

Invoice - рахунок-фактура - платіжний документ, що видається

продавцем покупцеві для розрахунків за окремими операціями

J

Job - робота, спеціальність.

Jobless - безробітний

Join - вступати, приєднуватись.

Joint venture - спільне підприємство - створене із залученням іноземного капіталу

K

Knock-off (synonym *Fake*) - підробка, фальшивка - незаконна копія

товару, що відрізняється від оригіналу ціною та якістю; може

використовуватись не лише для особистого збагачення, а й для підриву

авторитету компанії-виробника оригіналу.

Know (knew, known) - знати (про існування товару чи компанії).

Know-how - „ноу-хау” - нова технологія, секрет виробництва. Науково-технічні знання та досвід організації виробництва на основі найновіших досягнень науки і техніки.

Knowledge - знання - накопичена інформація як фактор виробництва.

Known company - відома компанія

L

Label - ярлик, етикетка.

Labour (амер. - *Labor*, тут і далі; compare *Work*) - 1) праця, робота - свідомо енергозатратна діяльність людини, спрямована на створення матеріальних і духовних благ, один з факторів виробництва

Labour force - (досл. робоча сила) трудовий потенціал - зайняті та незайняті особи працездатного віку.

Labour input - трудомісткість - кількість живої (людської) праці, необхідної для виготовлення одиниці товару

Labour market - ринок праці

Labour resources - трудові ресурси

Labour union (also *Trade-union*) - робітничка спілка (не тільки за професійною ознакою) - координаційна рада рядових співробітників підприємства чи галузі, що створюється для захисту прав робітників

Lag - лаг (досл. – запізнення, відставання) - економічний показник, що характеризує часовий інтервал між зміною двох взаємопов'язаних соціально-економічних явищ, одне з яких є причиною, а друге – наслідком

Launch a product - випустити (досл. - „запустити”) на ринок новий товар.

Law of demand - закон попиту

Law of supply - закон пропозиції - відображає пряму залежність між ціною на товар та обсягами його виробництва

Laws - закони - нормативно-правова база підприємницької діяльності та економічного життя, встановлення загальнообов'язкових для виконання „правил гри”.

Lawyer - юрист, адвокат - особа, що представляє інтереси компанії та фізичної особи в суді та при розв'язанні правових конфліктів.

Leaflet - брошура - інформаційно-реklamний засіб просування товарів

Lease - 1) оренда - операції з тимчасовим виробничим переданням у користування землі або нерухомості; 2) брати в оренду; 3) здавати в оренду.

Leaseholder - орендар.

Leasing - в Україні лізинг, оренда основних та оборотних фондів з правом викупу. В країнах заходу чіткого відокремлення між категоріями „оренда” та „лізинг” не існує.

Lend - позичати, надавати позику

Levy (compare *Tax, Duty*) - збір - інструмент податкової системи.

Liabilities - видаткова частина балансу, пасив.

Liability - боргове зобов'язання, заборгованість

License - ліцензія - документ, що підтверджує право на здійснення певного роду діяльності (торгівлі, юридичних консультацій тощо).

Limited (Ltd) - Т.О.В., товариство з обмеженою відповідальністю - несе матеріальну відповідальність перед своїми клієнтами і партнерами лише в межах статутного фонду.

Living wage - прожитковий мінімум - законодавчо визначений обсяг грошових коштів, необхідний людині для задоволення її мінімальних потреб.

Loan - позика - кредитна угода щодо надання тимчасово вільних коштів у користування іншому суб'єктові господарських відносин на певний термін на взаємовигідних умовах.

Lobbying - лобіювання - будь-який спосіб взаємодії зацікавлених груп суспільства з представниками в законодавчих органах з метою пропагування своїх вимог та їх реалізації

Logistics - 1) забезпечення компанії матеріально-технічними ресурсами; 2) логістика - сучасний науково-практичний напрямок.

Long run - довгостроковий період

Loose change - розмінна монета

Lose (lost, lost) - втрачати, програвати.

Losses - збитки - перевищення витрат над надходженнями, термін зворотний до категорії „прибуток”.

Lot - 1) участь, доля (в статутному фонді); 2) жеребок; 3) багато.

Ltd (Limited) - Т.О.В., товариство з обмеженою відповідальністю - несе матеріальну відповідальність перед своїми клієнтами і партнерами лише в межах статутного фонду

М

Macroeconomics - макроекономіка - наука, що розглядає економічні явища та процеси на рівні держави, використовуючи при цьому сукупні (агреговані) показники.

Manage - управляти, керувати, здійснювати процес управління.

Management - 1) менеджмент - наукова організація управління. Її чотири основні елементи: планування, організація, мотивація та контроль;
2) керівний склад управлінців на різних рівнях.

Manager - менеджер, директор, начальник виробництва, відповідальний.

Manufacture - 1) виробляти; 2) мануфактура - підприємство де застосовується поділ праці, механізована або машинна праця

Manufacturer - виробник.

Margin - маржа - різниця між рівнем облікових ставок, під які банк надає позики, та рівнем відсоткових ставок по внесках до цього банку

Marginal cost (MC) - граничні витрати - витрати на виробництво кожної додаткової одиниці продукту

Marginal product (MP) - додатковий, граничний продукт - який можна виготовити при застосуванні наступної одиниці ресурсу.

Marginal revenue (MR) - гранична виручка (дохід)

Marginal utility - гранична корисність - додаткова корисність, яку отримує робітник від споживання кожної наступної одиниці товару

Mark of conformity - знак якості - свідчення відповідності продукції визначеним галузевим нормативам.

Market - ринок - будь-яке місце, де відбувається взаємодія зацікавленостей продавця та покупця (не плутати з ринком як системою економічних відносин).

Market economy - ринкова економіка

Market equilibrium (also *Equilibrium position*) - ринкова рівновага - стан, за якого попит дорівнює пропозиції.

Market demand - ринковий попит - сума всіх індивідуальних попитів на товар чи послугу, загальний обсяг попиту

Market price - ринкова ціна - встановлюється внаслідок взаємодії попиту і пропозиції

Market supply - ринкова пропозиція

Marketing - (досл. - „ринкова діяльність”) маркетинг - система дослідження ринку, просування виробленого товару від виробника до споживача та ринкової орієнтації виробництва.

MC (Marginal cost) - граничні витрати - витрати на виробництво кожної додаткової одиниці продукту

Means of production - продуктивні сили - матеріальна та людська складові, що беруть участь у створенні товарів та послуг, складаються з трудових ресурсів та засобів виробництва. Одна з головних категорій економічної теорії

Measure - вимірювати - здійснювати кількісний аналіз.

Measurement - вимірювання.

Medium of exchange - засіб обігу - одна з функцій грошей

Merchant - торговець - посередник між виробником і споживачем, або сам виробник, який зменшує рівень своєї спеціалізації, але здійснює економію витрат обігу

Microeconomics - мікроекономіка - наука, що розглядає економічні явища та процеси на рівні підприємства, фірми, галузі, домогосподарства,

окремого споживача, а також окремого ринку, товару та ціни.

Misery - 1) злидні, бідність (also *Poverty*) - отримання доходів, що не спроможні задовольнити первинні потреби людського організму;

2) нещастя.

Mode of payment - спосіб платежу (готівковий чи безготівковий, разовий чи частинами тощо)

Monetary reserves - валютні (досл. - грошові) резерви

Money - 1) гроші - універсальний товар, який виконує функцію загального обмінного еквівалента, на підставі якого визначається вартість усіх інших товарів. Виступає посередником в обміні товарів і є благом, що має найвищий ступінь ліквідності, але найнижчу споживчу корисність; 2) грошова маса, грошова пропозиція - сукупність усіх грошових коштів у готівковій і безготівкових формах.

Money turnover - грошовий обіг

Monitoring - моніторинг - спостереження за певними економічними процесами з метою швидкого реагування у випадку появи негараздів та ускладнень.

Mortgage - 1) іпотека, заставна - елемент, що забезпечує гарантію кредитних відносин; 2) заставляти.

Movables (also *Chattels*) - рухомість, рухоме майно - майже всі

активи, крім землі, будівель житлового та виробничого призначення, а також складних виробничих конструкцій і агрегатів

Moveable assets (also *Chattels*) - рухоме майно, рухомість.

MP (Marginal product) - додатковий, граничний продукт - який можна виготовити при застосуванні наступної одиниці ресурсу.

MR (Marginal revenue) - гранична виручка (дохід) - зміна загального обсягу доходу підприємства внаслідок продажу однієї додаткової одиниці товару чи послуги

N

National economy - національна економіка - це економіка певної визначеної країни, її народногосподарський комплекс, національний ринок та нагромаджене національне багатство.

National income (NI) - Національний дохід

Natural rate level of output - природний рівень обсягу виробництва - рівень сукупного виробництва за умов природного рівня безробіття.

Natural rate of unemployment - природний рівень безробіття - рівень безробіття за умов повної зайнятості, явище, що існує в будь-якій економіці за будь-яких умов; дорівнює сумі фрикційного та структурного безробіття

NDP (Net Domestic Product) - ЧВП, чистий внутрішній продукт

Natural rate level of output - природний рівень обсягу виробництва -
рівень сукупного виробництва за умов природного рівня безробіття.

Natural rate of unemployment - природний рівень безробіття -
рівень безробіття за умов повної зайнятості, явище, що існує в будь-якій
економіці за будь-яких умов;

NDP (Net Domestic Product) - ЧВП, чистий внутрішній продукт

Nonprofit association - неприбуткова асоціація (організація)

Non-waste production - безвідходне виробництво – спосіб задоволення
суспільних потреб без забруднення навколишнього середовища, індикатор
ефективного використання ресурсів

О

Objection - заперечення.

Objects of work - предмети праці - все те, на що спрямована дія
знарядь праці: сировина, матеріали тощо, елемент засобів виробництва

Obligations - 1) облігації - боргові цінні папери, що підтверджують
право власника облігації отримати певну суму грошей у визначений термін

Offer - 1) пропонувати (послуги, посередництво); 2) оферта -

пропозиція щодо укладання угоди (правочину), в якій присутні конкретні умови, що адресуються певній особі або групі осіб

Offshore - офшорна зона – територія або держава, де гарантовані низькі податкові ставки, відсутній жорсткий валютний контроль за іноземним капіталом

Opportunity cost - альтернативна вартість, вартість втраченої можливості - величина очікуваного доходу, яким жертвують через володіння альтернативним активом.

Option - опціон - біржове договірне право купити ф'ючерсний контракт, певний вид цінностей чи фінансових прав

Order - 1) замовлення; 2) наказ; 3) порядок.

Organization - організація - впорядкована система, існуюча структура

Outcome - результат, наслідок.

Outpayments - зовнішні платежі.

Output - 1) вихід продукції; 2) виробіток; 3) кінцевий продукт.

Overdraft - овердрафт - кредит, який надає банк шляхом видачі з рахунку фірми чи особи коштів у більшому обсязі, ніж вона на нього внесла.

Overdue - прострочений (кредит, борг, термін).

Over-estimate - переоцінка, призначення нової ціни - наслідок змін у

ринковій кон'юктурі чи виробничих можливостях фірми.

Over-production - перевиробництво - створення більшого обсягу продукції, ніж спроможно спожити суспільство

Overtime - позаурочна додаткова робота - повинна оплачуватись за спеціальними, вищими тарифами.

Owner - власник, володар майна.

Ownership - 1) власність (also *Property*) - система відносин з приводу привласнення, володіння, користування, розпорядження, успадкування і відчуження майна; 2) майно.

Р

Part - 1) частина, доля; 2) участь (у бізнесі); 3) ділити.

Participation - участь.

Partner - співвласник, партнер.

Partnership - 1) партнерство - підприємство колективної форми власності, його простіше заснувати, ніж одноосібне підприємство, також виникає можливість спеціалізації управління та накопичення виробничих активів. Але управління таким підприємством ускладнене, також непросто визначити відповідального за економічні результати; 2) товариство

Patent - 1) патент - документ, що засвідчує авторські права на

винахід і виключне право на його використання 2) свідоцтво на право займатися торгівлею, промислом чи іншими видами діяльності.

Pawnshop - ломбард - установа, що надає мікрокредити населенню під заставу особистого майна.

Pay - платити.

Paying-in slip - платіжна відомість.

Payment - платіж, сплата.

Penalties - штрафні санкції - заходи щодо підприємств або країн, що є наслідком недотримання нормативно-правової бази економічної діяльності або міжнародних угод та вимог.

Penetration - вторгнення (конкурентів).

Personal income (PI) - особистий дохід громадянина - складається із заробітної плати та додаткових доходів, включаючи дивіденди, відсотки, ренту, премії, трансферти. Його частина залишається державі у вигляді податків, він є елементом системи національних рахунків

Personal income tax - особистий прямий прибутковий податок.

Personnel - 1) особовий склад; 2) персонал, кадри - вищий рівень робітників, працюючих на фірмі (also *Staff*)

PI (Personal income) - особистий дохід громадянина

Place an order - розміщувати замовлення.

Plant - завод - велике машинне підприємство.

Pledge - застава - передача боржником свого майна кредитору як гарантії сплати боргу.

Positioning - позиціонування - рекламна технологія психологічного „розташування” товару чи послуги у свідомості споживача.

Potential output - виробничий потенціал - максимальний обсяг виробництва, який можна виготовити при повному використанні наявних ресурсів.

Poverty (synonym *Misery*) - бідність - отримання доходів, нижчих за прожитковий мінімум

Preference - преференції - пільговий митний режим, встановлений для товарів окремої країни, групи країн, або окремих суб'єктів. В Україні – один із проявів корупції

Price (P) (also *Charge*) - ціна - грошовий вираз вартості товару. В конкурентній ринковій економіці, ціна – це компроміс між продавцем та покупцем, і визначається внаслідок дії ринкових важелів: попиту і пропозиції

Price ceiling - стеля цін - закріплений у законодавчому порядку максимально допустимий рівень цін

Price competition - цінова конкуренція - змагання за прихильність

споживача шляхом гнучкого оперативного управління цінами.

Найвагомішу роль відіграє в умовах досконалої конкуренції та стандартизованого товару

Price floor - (досл. - „цінова підлога”) мінімальна ціна - встановлюється урядом.

Price index - індекс цін - відносний показник, що відображає динаміку зміни рівня цін найнеобхідніших споживчих товарів, використовується для розрахунку рівня інфляції

Price-list - прейскурант, прайс-лист - перелік товарів із зазначенням ціни.

Price-regulation - цінове регулювання - втручання держави в процеси ринкового ціноутворення

Private domestic investment - валові приватні внутрішні інвестиції - загальний обсяг інвестицій, що здійснили підприємства та домогосподарства за рік усередині країни, складова розрахунку ВВП за витратами

Private property - приватна власність - право приватних осіб і фірм набувати, володіти, контролювати, використовувати, продавати і заповідати будь-яке майно; право, яке закріплено Конституцією.

Privatization - приватизація - передача державної власності

приватним власникам через акціонування, відкритий аукціон, продаж акцій трудовим колективам тощо

Procedure - технологічний процес.

Proceeds - фінансові активи - обігові засоби, що використовуються в ділових операціях та спроможні приносити прибуток.

Product differentiation - диференціація товарів - відмінності між схожими товарами, що мають однакову ціну; фактор, що змушує покупців надавати перевагу саме цьому товару (пакування, фасування, післяпродажне обслуговування, акції тощо).

Production - виробництво - процес суспільної праці, в якому відбувається створення матеріальних і духовних благ, на відміну від праці завжди має завершений характер

Production facilities - засоби виробництва - матеріальна складова процесу виробництва, до неї входять засоби та предмети праці

Production relations - виробничі відносини - виникають у процесі виробництва, обміну, розподілу та перерозподілу товарів і послуг, складаються з організаційно-економічних та соціально-економічних відносин

Productivity - продуктивність - співвідношення обсягу виробництва до обсягу витрачених ресурсів; наприклад: продуктивність праці

Product life-cycle - життєвий цикл товару - складається з чотирьох стадій.

Products - вироби, продукти - результати виробництва, які призначені для задоволення особистих потреб і, на відміну від товарів, не призначені для обміну. Наявність великого обсягу виробництва продуктів – властивість традиційної економіки

Profit - 1) прибуток - дохід власників фірми

Profitability - прибутковість - доцільність економічної(господарської) діяльності.

Profit margin - „маржа” - показник чистого доходу, найчастіше застосовується у банківській справі.

Profit maximization - максимізація прибутку

Progressive tax - прогресивний податок - податок, середня ставка якого зростає в міру збільшення доходу платника та зменшується з його скороченням.

Promoter - промоутер - відповідальний за просування та рух товару на ринку.

Promotion - просування - „розкрутка” товару.

Prompt - терміновий, негайний.

Property - 1) власність; 2) майно (also *Ownership*).

Property tax - податок на майно (капітал, землю, акції, облігації тощо).

Proportional tax - пропорційний податок - середній розмір ставки якого не змінюється в залежності від розміру доходу платника.

Public good - суспільний товар або послуга - неприбутковий товар, виробництво якого здійснює держава за умови його суспільної корисності (зелені насадження, автошляхи, безкоштовні медичні послуги тощо).

Public relations (PR) - взаємозв'язок із суспільством, „піар” - фірма повинна турбуватись про свій імідж в очах суспільства, для цього слід брати участь у суспільних заходах, робити благодійні пожертвування, уважно реагувати на скарги людей

Public utility - досл. „суспільна користь”, підприємство, що виготовляє суспільний продукт на замовлення та під контролем держави.

Purchase (also *Buy (bought, bought)*) - купувати.

Purchaser – покупець

Pure competition - чиста, досконала конкуренція - ринкова модель, в якій існує безліч продавців однотипної, стандартизованої продукції, жоден з яких неспроможний впливати на ринкову ціну. Найсприятливіша система для споживача, антипод монополії

Pure profit (also *Economic profit*) - чистий економічний прибуток

Q

Quality - якість (продукції, робочої сили) - характеристика, що спроможна задовольняти високий рівень потреб (для товару) та вимог (для робочої сили).

Quality of management - кваліджметрія - наука про кількісне вимірювання якості управління

Quantity (Q) - кількість (продукції) - у вигляді скорочення використовується на графіках.

Quarterly - щоквартальний (звіт).

Questionnaire - опитувальний лист, анкета - використовується у маркетингових дослідженнях

Queue - 1) черга - характерний атрибут командно-адміністративної

Quota - квота - кількісні обмеження на імпорт продукції, вводиться державою на певний період з метою захисту вітчизняного товаровиробника. Один з інструментів економічної політики протекціонізму

Quotation - котирування, відкрите ринкове визначення вартості валют та цінних паперів (дет. див. *Currency, Securities*).

Quote (compare *Charge*) - призначати (ціну).

R

Range (also *Assortment*) - асортимент, номенклатура продукції.

Range of activities - масштаб ділової активності

Rate - 1) розмір; 2) рівень; 3) норма; 4) курс.

Rate of exchange (also *Exchange rate*) - курс обміну (валют).

Rational - раціональний - такий, що використовується з

максимальною користю та віддачею.

Raw materials - сировина - головний об'єкт (предмет) праці.

Realter - ріелтер - посередник на ринку нерухомості

Real wage - реальна заробітна плата - кількість товарів і послуг, яку можна отримати за номінальну заробітну плату (суму отриманих грошей), сума грошового доходу з поправкою на рівень цін. Розраховується шляхом ділення номінальної заробітної плати на загальний рівень цін

Receipt - розписка, квитанція - свідоцтво щодо сплати грошей,

відправлення чи отримання товару.

Recession - рецесія - зниження рівня ділової активності країни, що характеризується, як правило, зменшенням реального ВВП протягом принаймні шести місяців

Reduce - скорочувати (витрати, обсяги виробництва).

Reduction (compare *Lowering*) - скорочення, урізання, зменшення (обсягів виробництва, ринкової діяльності, пропозиції).

Release - 1) продаж активів; 2) звільняти; 3) відпускати.

Remittance - грошовий переказ, ремітта.

Rent - 1) оренда (compare *Leasing*); 2) орендна плата; 3) орендувати - брати в тимчасове користування за певні кошти.

Let rent - здавати в оренду.

Rental income - рента - рентний дохід, отриманий за надання землі в користування.

Repay - повернення (кредиту).

Reprocessing industry - переробна промисловість - пов'язана з переробкою (другим етапом виробництва кінцевої продукції) результатів первинної виробничої діяльності.

Reproduction - відтворення - процес виробництва, що постійно повторюється; передумова оновлення економічної системи

Require - вимагати, відчувати потребу.

Requirements - вимоги (до якості товару, ціни, асортименту тощо).

Reserve - 1) запас, резерв; 2) зарезервувати; 3) зберігати.

Resources - ресурси - все те, за допомогою чого виробляються товари, які задовольняють людські потреби: земля, праця, капітал,

підприємницькі здібності, час, прогрес знань тощо

Respite for payment - відстрочення платежу.

Responsibility - відповідальність - одна з властивостей підприємницької діяльності.

Retail - роздрібна торгівля - торгівля невеликими партіями товарів за ціною, що вища за оптову на розмір винагороди особи, що здійснює торгівлю

Retailer - роздрібний торговець.

Return - 1) дохід; 2) прибуток; 3) повернення, віддача; 4) повертати; 5) звіт.

Revaluation - ревальвація, реставрація - підвищення купівельної спроможності грошової одиниці, визначеної раніше

Revenue (R) - виручка, виторг, дохід - загальна сума грошей, що отримує підприємець за реалізовану продукцію (не плутати з прибутком!).

Revise - перевіряти (рахунки, бухгалтерію).

Rich - багатий, забезпечений.

Risk (compare *Hazard*) - ризик, невизначеність - може вплинути на діяльність суб'єкта господарювання або на здійснення певної економічної операції.

Rival (also *Competitor*) - конкурент, суперник.

Royalty - 1) роялті, ліцензійна плата; 2) гонорар.

Run a business - вести справу, бізнес

S

Safety precautions - техніка безпеки та правила охорони праці.

Salary (also *Wages, Earnings*) - заробітна плата - плата за використання ресурсу „праця”. В Україні – головне джерело доходу більшості населення.

Sale - 1) продаж, реалізація - обмін товару на гроші або інший засіб обігу чи платежу; 2) розпродаж.

Sales manager - комерційний директор, менеджер з продажів.

Save - 1) заощаджувати, зберігати; 2) рятувати.

Save up - заощаджувати, робити заощадження.

Saving - економія.

Savings - заощадження - частина особистого доходу громадян після сплати податків, що не споживається (також див. *Disposable income*).

Savings account - ощадний рахунок

Savings and loan association - позиково-ощадна асоціація

Scarcity of resources - обмеженість ресурсів

Securities - цінні папери - документи, які виражають відносини власності або підкреслюють право власності

Sell (sold, sold) - продавати, реалізовувати, обмінювати на гроші або

на інший засіб обігу та платежу.

Seniority - право робітника за вислугу років не підлягати скороченню чисельності персоналу.

Service - 1) послуга - один з товарів галузі нематеріального виробництва; 2) сервіс, обслуговування.

Shadow economy (also *Parallel economy*, *Underground economy*, *Second economy*) - тіньова, паралельна, економіка.

Share (*Stock*) - акція - цінний папір, що посвідчує право його власника на частину власності підприємства та гарантує йому отримання прибутку у вигляді дивідендів.

Shareholder - власник акції, акціонер.

Shareholder's (stockholder's) meeting - збори акціонерів

Shop - 1) магазин - місце реалізації товарів; 2) цех, виробнича ділянка.

Short bill - короткотерміновий вексель - має підвищену ліквідність

Short run - короткотерміновий період

Short-term loan - короткотермінова позика

Social security programmes - програми соціального страхування

Sole proprietorship - одноосібне володіння - підприємство, яким володіє та керує одна особа

Solvency – платоспроможність

Speciality - спеціальність, професія.

Specialization - спеціалізація виробництва - використання індивідом, фірмою або країною взагалі, наявних ресурсів для виробництва одного або декількох (групи) товарів чи послуг, що принесе їм найвищий зиск або спеціалізація на виконанні лише певних елементів виробничого процесу

Specific - 1) характерний, особливий, специфічний; 2) визначений, конкретний.

Specify - точно визначати, робити уточнення.

Specimen - зразок (продукції), екземпляр.

Speculate - 1) спекулювати (акціями, валютою, дефіцитними товарами) - користуючись дефіцитом, продавати за завищеною; 2) розмірковувати.

Spend (spent, spent) - тратити, витратити (гроші).

Sponsor - спонсор.

Sponsorship - спонсорство - матеріальне сприяння (допомога) певній події чи заходам. На відміну від благодійності, спонсорство може мати економічний чи політичний ефект

Staff (compare *Personnel*) - персонал, найвищий щабель робітників.

State ownership - державна власність

Stock - 1) акція (also *Share* - амер.); 2) запас

Stock exchange - фондова біржа - спеціальна організація, призначена для відкритої торгівлі переважно цінними паперами

Storage – зберігання

Store - 1) зберігати на складі; 2) склад.

Storehouse (also *Warehouse*) - склад - місце короткострокового зберігання ресурсів, засобів виробництва чи напівфабрикатів.

Store of value - засіб нагромадження - гроші або інші активи та цінності, що зберігаються для їх майбутнього споживання або для передачі їх у спадок

Submit - подавати (документи).

Subordinate - підлеглий.

Subordination - субординація - чітка підпорядкованість, одна з передумов успішного управління процесом виробництва та організації збуту.

Subsidiary factory - дочірнє підприємство - діє в межах політики, визначеної головним підприємством та повністю йому підпорядковується.

Subsidy - субсидія - виплата (трансфертний платіж) урядом, фірмою чи домогосподарством певної суми коштів без отримання адекватної компенсації, тобто допомога.

Subsistence level - прожитковий мінімум

Substitute good - замітник, товар-субстититут - його споживанням можна замінити споживання іншого

Sufficient - достатній (виторг, масштаб виробництва тощо).

Suggestion - пропозиція щодо покращення виробництва або пропозиція співробітництва.

Sum - 1) сума; 2) підсумок.

Superior - 1) старший начальник; 2) найкращий.

Supermarket - (досл. - „надринок”) супермаркет - місце роздрібної реалізації продукції дуже широкого асортименту

Supervision - нагляд, контроль.

Supervisor - супервайзер - начальник торгового відділу, до його функцій входить контроль за роботою та навчання підлеглих.

Supplier - постачальник.

Supply (S) - 1) пропозиція - загальний обсяг певного товару, який готові виробити та продати на ринку виробники при кожному з можливих рівнів цін, один з головних елементів ринкової теорії (також див. *Demand*);
2) поставляти (продукцію).

Supply schedule - графік пропозиції - відбиває кількість товару або послуги, яку пропонують до продажу постачальники при кожному з можливих рівнів цін.

Surplus - 1) надлишок (товарів) - наслідок перевищення пропозиції над попитом, індикатор розбалансування ринкової рівноваги; 2) зайвий

T

Take-away - магазин, де торгують „на виніс”.

Takeover - поглинання - купівля однієї компанії іншою, або групою інвесторів.

Talks - переговори - передумова укладання угод.

Target-group - цільова група - група, яка, з погляду маркетологів, повинна споживати певний товар. Ознаки цільової групи: вік, стать, освіта тощо. На цю групу спрямовуються заходи збутової політики компанії

Tariff - 1) митний збір (also *Customs duty*); 2) тариф.

Tax (compare *Duty, Levy*) - податок - обов'язковий внесок до державної скарбниці, важель фіскальної політики та головний інструмент формування бюджету

TC (Total cost) - валові, сукупні витрати

Tender - 1) торг, торги; 2) система організації торгів на конкурсній основі.

Terms and conditions of a contract - умови контракту.

Test - випробування (товару), тестування, тест.

Theft (also *Larceny*) – крадіжка

Time deposit - строковий внесок - вкладання грошей до банку або до будь-якої іншої кредитної установи на певний термін з метою отримання винагороди у вигляді відсотка

Tip – «чайові»

Total cost (TC) - валові, сукупні витрати - сума постійних та змінних витрат

Total revenue (TR) - валова, загальна виручка (виторг), сукупний дохід - дорівнює ціні реалізації товару помножену на його кількість.

Trade - 1) торгівля - процес взаємодії продавців та покупців (*compare commerce*); 2) ремесло, спеціальність

Trade balance - торговельний баланс - складова платіжного балансу, різниця між вартістю експорту й імпорту країни, чистий

Trademark (also *Brand*) - торгова марка - елемент механізму просування товару

Trade union (*compare Labour union*) - профспілка - об'єднання фахівців певної спеціалізації з метою захисту своїх прав, зокрема щодо рівня оплати та умов праці.

Trader - торговець, посередник.

Transaction - 1) ділова операція; 2) грошовий переказ (*synonym*

Remittance); 3) передача прав власності.

Transfer payment - трансфертні платежі - допомога, яку надають уряд, підприємства або фізичні особи малозабезпеченим громадянам

Trust company - довірча компанія - елемент кредитної системи, що отримує внески від населення та здійснює управління власністю за довіреністю.

Trust receipt - розписка про отримання майна в довірче управління.

Turnover - товарооборот - обсяг виготовлених та реалізованих товарів протягом певного періоду.

Turnover tax - податок з обороту.

U

Underemployment - неповне використання ресурсів - неспроможність економіки досягти повного обсягу виробництва, виробити максимальну кількість товарів із наявних ресурсів. Типове явище для сучасних технологій господарювання.

Underground economy (also Shadow economy, Parallel economy) - підпільна, тіньова економіка.

Unemployment - безробіття, незайнятість ресурсів - неспроможність економічної системи повністю використовувати робочу силу.

Unemployment allowance (compensation) - грошова допомога по безробіттю, компенсація.

Unemployment rate - рівень безробіття - відсоткове співвідношення кількості офіційно зареєстрованих безробітних до чисельності економічно активного населення.

Unfair competition - нечесна конкуренція

Unsecured loan - незабезпечена позика -кредит, що надається без застави, наприклад: кредити молодим сім'ям у межах державної програми стимулювання народжуваності.

Upgrade - 1) підвищення рівня, підвищення якості; 2) поліпшення; 3) модернізація.

Urbanization - урбанізація - комплекс процесів, пов'язаних з рухом населення із сільської місцевості до міст

Utility - корисність - здатність товару задовольняти потреби

V

Vacancy - 1) вакансія - наявність вільного місця для робітника певної кваліфікації; 2) порожнеча.

Valid - дійсний, чинний.

Validity - термін придатності.

Valuable - цінний.

Valuation - оцінка - визначення вартості.

Value - 1) вартість - обсяг праці та ресурсів, витрачених на

виробництво; 2) цінність.

Value added - додана вартість - різниця між ціною реалізації продукції та її вартістю.

Value of money - вартість грошей - купівельна спроможність, кількість товарів та послуг, що можна придбати за грошову одиницю; показник, зворотний до рівня цін

Value-added tax (VAT) - податок на додану вартість (ПДВ)

Variable cost (VC) - змінні витрати - їх загальний обсяг зростає або зменшується, якщо фірма збільшує або зменшує обсяги виробництва, витрати на змінні ресурси: сировину, найманий персонал, устаткування

Variable resource - змінний ресурс - будь-який ресурс, що застосовує фірма. У довгостроковому періоді всі ресурси та витрати є змінними

Velocity of money - швидкість обертання грошей

Venture operations - венчурні операції - пов'язані з підвищеним ризиком

W

Wages (also *Salary, Earnings*) - зарплата.

Wants (compare *Needs, Demand*) - потреби.

Ware (also *Goods*) - блага, товари, вироби, результати виробництва.

Warehouse (also *Storehouse*) - склад.

Warehouse receipt - товарна квитанція, розписка.

Warranty - гарантія, розписка, застава - елемент кредитних відносин.

Waste materials - відходи виробництва - речовини, що не остаточно використовуються в процесі виробництва.

Wealth - багатство (compare *Opulence, Affluence*).

Weekly return - щотижневий звіт.

Welfare - добробут - економічна спроможність задовольнити більшість своїх потреб

Welfare programs - програми державної соціальної допомоги.

Well-being - добробут.

Well-to-do - забезпечений, платоспроможний

Wholesales - оптова торгівля - продаж великих обсягів товарів за цінами, які нижчі за роздрібні

Work (compare *Labour*) - працювати, робота.

Worker - робітник - власник ресурсу „праця”, водночас може бути власником або співвласником засобів виробництва

Working capital (also *Circulating capital, Current assets*) - оборотний капітал.

World Trade Organization (WTO) - Світова організація торгівлі(COT)

Wrap – пакувати

Y

Yield - 1) річний дохід у вигляді відсотків на вкладений капітал;

2) урожай; 3) обсяг товару, що випускається.

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаров С., Кушнір Н. Тлумачний словник економіста. Видавництво Центр навчальної літератури, 2019, 264 с.
2. Завадський й. С., Осовська т. В., Юшкевич о. О. Економічний словник. Київ, 2006, 355 с.
3. Шимків А. Англо-український тлумачний словник економічної лексики. Видавництво Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2004, 429с.
4. Українсько-англійський словник-мінімум економічних термінів / Укладачі: Бартош О.П., Машика Н.В., Годованець Н.І., Машика Ю.В. – Ужгород: УжНУ, 2015. – 67 с.
5. Яковенко Р. В. Тлумачний англо-український словник економічних термінів з елементами теорії та проблематики. Дидактичний довідник /Роман Яковенко. – [Вид. 2-ге, випр.]. – Кіровоград: видавець Лисенко Ф., 2015. – 130 с.
6. Hinkelman E.G. Dictionary of International Trade. 10th ed / Edward G. Hinkelman. – World Trade Press, 2012. – 792 p.
7. Longman Dictionary of English Language and Culture. 2nd ed. Harlow: Addison Wesley Longman, 1998. – 1568 p.
8. Longman Business English Dictionary. Pearson Education Limited, 2000. 837 p.
9. Black J. A Dictionary of Economics. 4th ed, Nigar Hashimzade, Gareth Myles. – Oxford University Press, 2012. – 544 p.
10. https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_economics

